სამი მატჩი და თერთმეტი ბურთი

თბილისი. “დინამოს” სტადიონი. 10 აპრილი.

“დინამო” (თბილისი) – “სპარტაკი” (მოსკოვი) – 1:4 (0:1).

“დინამო”: კვაჭაძე, კოტრიკაძე, სიჭინავა, ხოჭოლავა, ხუნდაძე, ღოღობერიძე, ხასაია, ბარქაია, მელაშვილი (ნორაკიძე), იამანიძე, მესხი.

“სპარტაკი”: ივაკინი, ტიშჩენკო, მასლიონკინი, სედოვი, პარამონოვი, ნეტო, ტატუშინი, მოზერი, სიმონიანი, სალნიკოვი, ილინი.

მსაჯი: ნ. კრილოვი (კუიბიშევი).

1:4! ამ ანგარიშით წააგო თავისი მორიგი მატჩი საბჭოთა კავშირის პირველობაზე ფეხბურთში მოსკოვის “სპარტაკთან” თბილისის “დინამომ”. განვლილ სამ ტურში თბილისელებმა დააგროვეს მხოლოდ 2 ქულა, მოწინააღმდეგეთა კარში გაიტანეს 4 ბურთი, ხოლო საკუთარში მიიღეს 11. ე.ი. საშუალოდ ყოველ თამაშში “დინამოს” კარში გადის თითქმის 4 ბურთი, გათამაშების სტარტზევე დაკარგულია 4 ქულა.

ერთი სიტყვით, შედეგები მეტად სავალალოა. თუ არ ჩავთვლით თავდაცვის სამინისტროს ცენტრალური სპორტული კლუბის გუნდთან შედარებით კარგად ჩატარებულ მატჩს, თბილისის “დინამო” ერთობ არასახარბიელო შთაბეჭდილებას ტოვებს. გუნდი სუსტია.

მაგალითად, სარეცენზიო მატჩში დინამოელებმა ნამდვილი ფეხბურთი აჩვენეს მხოლოდ პირველი 10 წუთის განმავლობაში. როგორც კი დაიწყო თამაში, “დინამოს” თავდამსხმელებმა სწრაფად შეუტიეს მოწინააღმდეგის კარს მარცხენა ფრთიდან. რამდენიმე კომბინაცია იქნა გათამაშებული მესხისა და მელაშვილის მონაწილეობით, ნახევარდაცვა წინ იყო წაწეული შეტევის უშუალო მხარდაჭერისათვის, ახლოდან დარტყმული ორი ბურთი აცდა კარს.

გავიდა 10 წუთი და თბილისელთა ენერგია თითქოს სავსებით ამოიწურა. თავდასხმაში დაიწყო ბურთის უაზრო ტარება, ზედმეტი გაჩერება, ყოვლად უსარგებლო და არაზუსტი გადაცემები. იშვიათად, რომ ბურთი ერთი მოთამაშიდან მეორემდე მისულიყო საჭირო მისამართით და თავის დროზე. მელაშვილმა მხოლოდ ერთხელ დაარტყა კარში და ბურთი ძელს მოხვდა, დანარჩენი დროის მანძილზე იგი მიმალული იყო “სპარტაკის” მცველთა ზურგს უკან, სისტემატურად უთმობდა ბურთს მასლიონკინს და სრულიადაც არ ცდილა შეეცვალა ადგილი, ან მოეძებნა უკეთესი პოზიცია ცენტრალური თავდამსხმელის ფუნქციების ასე თუ ისე მაინც შესრულებისათვის.

იურიდიულ მოწმედ დაესწრო პირველ ტაიმს მესხი. იგი დემონსტრატიულად იდგა თავის ფრთაზე, არავითარ მონაწილეობას არ ღებულობდა თამაშში და სანახაობასავით შესცქეროდა იმას, თუ რა ხდებოდა მინდორზე.

მინდორზე კი ის ხდებოდა, რომ შუამარბები პასიურად იბრძოდნენ ბურთისათვის, ხასაიას ეგზავნებოდა მხოლოდ მაღალი ბურთები მაშინ, როცა იქ, “ჰაერში”, სედოვი მდგომარეობის სრული ბატონ–პატრონი იყო.

ინიციატივა მთლიანად და საბოლოოდ სპარტაკელთა მხარეს გადავიდა. პარამონოვმა და ნეტომ საიმედოდ გადაკეტეს მისასვლელები შუა მინდორზე, დაარღვიეს ყოველგვარი ურთიერთმოქმედება მასპინძელთა ხაზებს შორის და დაიწყო “სპარტაკის” ხანგრძლივი, საფუძვლიანი შტურმი. თავდამსხმელები ფართოდ იყვნენ გაშლილი ერთ ფლანგიდან მეორემდე, ყოველ კომბინაციის გათამაშებისას სულ ცოტა ერთი ფორვარდი მაინც თავისუფალ პოზიციაში იმყოფებოდა (როგორც წესი, სალნიკოვი ან სიმონიანი) და ბურთის გადასაცემად ყოველთვის რჩებოდა რამდენიმე ვარიანტი. ამიტომ “დინამოს” დაცვა ძნელად ერკვეოდა შექმნილ სიტუაციაში და უჭირდა მოწინააღმდეგის ჩანაფიქრის ამოკითხვა.

დიდი ხნის განმავლობაში უტევდნენ სტუმრები მასპინძელთა კარს. მაგრამ იშვიათად და არაზუსტად ურტყამდნენ კარში. ბოლოს, ბურთი მარჯვენა მხრიდან იქნა ჩამოწოდებული მეკარის მოედანზე, კვაჭაძე გამოვიდა წინ, მუშტით მოგერიების ნაცვლად ბურთის ხელში აღება სცადა და იქვე დაუვარდა იგი. სალნიკოვმა თავაზიანად მიიღო ეს “საჩუქარი” და მშვიდად გახსნა ანგარიში.

კიდევ უფრო აშკარა იყო მოსკოველთა უპირატესობა მეორე ტაიმში. სიმონიანის და სალნიკოვის მანევრებს მინდვრის სიღრმეში ვერაფერი გაუგეს მასპინძელთა მცველებმა და ყოველ მათგანს იჭერდნენ მხოლოდ მაშინ, როცა ბურთი უკვე გადაცემული იყო პარტნიორისაკენ. ასე გავიდა თავისუფალ ზონაში სიმონიანი მე–17 წუთზე და ზუსტად გაგზავნა ბურთი დაბალ კუთხეში – 2:0.

მცირე ხნის შემდეგ “სპარტაკის” ფარზე უკვე “3” ეწერა. ეს გოლიც კვაჭაძემ აჩუქა მოსკოველებს: მან ხაზს გარეთ მოიგერია ბურთი და როცა ტატუშინი ბურთისაკენ მირბოდა მის თამაშში შემოსაყვანად, მეკარე

უკნიდან წამოეწია გარემარბს, უხეშად გამოსდო ფეხი და წააქცია, საჯარიმო მოედანზე. კვაჭაძემ ვერც მოასწრო რეაგირება სალნიკოვის პენალტზე და დინამოელებმა კვლავ ცენტრიდან დაიწყეს თამაში.

მე–40 წუთზე მოზერმა და ტატუშინმა კუთხური საჯარიმოდან გაითამაშეს კომბინაცია, რომლის დროსაც ილინი სწრაფად გავიდა კართან, მან მიიღო მოზერის გადაცემა და ახლო მანძილიდან შეუფერხებლად გაიტანა მეოთხე ბურთი – 4:0.

მატჩის 90–ე წუთზე "სპარტაკის" კარში გატანილ იქნა ერთი გოლი. მაგრამ ამაში დამსახურება არც ერთ თბილისელს არ მიუძღვის. ივაკინმა მცველების გაუფრთხილებლად დატოვა კარი და როცა მასლიონკინმა თავით მიაწოდა ბურთი უკან, იქ აღარავინ არ იყო – 1:4.

ასე იქნა წაგებული XX ჩემპიონატის მესამე ტურის მატჩი. საერთო გაოცება გამოიწვია სრულიად უსარგებლო შეცვლამ, თბილისის გუნდში, როცა უიმედოდ წაგებულ თამაშში მინდორზე გამოყვანილ იქნა ნორაკიძე – კომბინაციური სტილის გამთამაშებელი მოთამაშე, თუ გამოცვლაა ასეთ დროს საჭიროა შემტევი, შედეგიანი თავდამსხმელის გამოყვანა, რომელსაც უშუალოდ შეუძლია ბურთის გატანა. რა თქმა უნდა, აღნიშნული შეცვლისას, ნორაკიძე ვერ შეძლებდა თამაშის აწყობას.

არ შეიძლება გვერდი ავუხვიოთ მესხის საქციელს. თუ ამ ახალგაზრდა ფეხბურთელს შეუძლია ისე თამაში, როგორც მან რამდენიმე შემთხვევაში ითამაშა მეორე ტაიმში, რატომ იზოგავს იგი თავს? განა დასასვენებლადაა ამოსული რბილი ბალახი მინდვრის მარცხენა ფრთაზე? როგორ შეიძლება სპორტსმენს შეეძლოს სარგებლის მიცემა თავისი კოლექტივისათვის და არ გააკეთოს ეს მხოლოდ სიზარმაცის გამო.

გათამაშება სულ ახლახან დაიწყო. თბილისის "დინამოს" ფეხბურთელები ჯერჯერობით მეტად სუსტად თამაშობენ. სანამ დროა ყველაფერი უნდა გაკეთდეს იმისათვის, რომ სრულიად არ დავკარგოთ ის, რაც ქართულ ფეხბურთს მოუპოვებია ათეული წლების მანძილზე.

ბ. ქორქია.
"ლელო", 13 აპრილი, 1958 წ.